

Telugu / తెలుగు Tēlugu

latinisatsioon: ÜRO 1972/77 KNABi täpsustustega

I. Iseseisvad vokaalimärgid

1	అ	a	5	ఉ	u	9	ఎ	ē	13	ఓ	o
2	ఆ	ā	6	ఊ	ū	10	ఏ	e	14	ఔ	au
3	ఇ	i	7	ఋ	r̄	11	ఐ	ai			
4	ఈ	ī	8	ఋ̄	r̄̄	12	ఒ	ō			

II. Konsonandimärgid

1	క	ka	10	ఞ	ña	19	ధ	dha	28	ల	la
2	ఖ	kha	11	ట	ṭa	20	న	na	29	వ	va
3	గ	ga	12	ఠ	ṭha	21	ప	pa	30	శ	sha
4	ఘ	gha	13	డ	ḍa	22	ఫ	pha	31	ష	ṣha
5	ఙ	ṅa	14	ఢ	ḍha	23	బ	ba	32	స	sa
6	చ	cha	15	ణ	ṇa	24	భ	bha	33	హ	ha
7	ఛ	chha	16	త	ta	25	మ	ma	34	ళ	ḷa
8	జ	ja	17	థ	tha	26	య	ya			
9	ఝ	jha	18	ద	da	27	ర	ra ^A			

^A Variant: అ ra.

III. Kaasnevad vokaalimärgid ja muud sümbolid (క మärgib mis tahes konsonanti)

1 క a	6 కూ ū	11 క్ష ఱ ^C	16 కః ḥ
2 కా ā	7 కృ ṛ	12 క్షో o ^D	17 క్ష̄ ^(F)
3 కి i ^A	8 కే ě	13 కౌ au	
4 కి̄ ī	9 కే e	14 కం ṁ, ṅ ^G	
5 కు u ^B	10 కై ai	15 కఁ ṃ ^E	

^A Erikujud: చి chi, ని ni, యి yi, లి li jne.

^B Erikujud: జు ju, పు pu, వు vu jne.

^C Erikujud: మొ mö, యొ yō.

^D Erikujud: మో mo, యో yo.

^E Märkis ajaloolist ninahäälikut, nüüdseks kadunud.

^F Silbilõpumärk (st vokaalita häädus): రంగపూర్ Raṅgapūr.

^G ch, d, ḍ, g, j, k, n, ṅ, s, ṣ, t, ṭ ja y ees.

IV. Allkonsonandimärgid (క మärgib mis tahes põhimärki)

1 క్క k	4 క్క m ^A	7 క్క l
2 క్త t	5 క్క y	8 క్క v
3 క్క n	6 క్క r	

^A Selle teisendit võib märkida alajoonega: ṁ.

Enamik muid allmärke on põhimärkide äratuntavad teisendid, nt చ్చ chcha, ట్ట ṭṭa, ప్ప ppa.

Märkused

1. Kaasnevad vokaalimärgid liituvad põhitähele, s.o konsonandimärgile, v.a ప్పు ppu, ప్పూ ppū, ప్పు pphu, ప్పూ pphū.
2. Silbilõpumärki (*virāma*) üldiselt ei latiniseerita. Transliteratiivsuse tagamiseks lisatakse keskpunkt (·):

- a. kui silbilõpumärgiga konsonandimärgile järgneb vahetult iseseisev vokaalimärk;
 - b. kui silbilõpumärgiga konsonandimärgile järgneb uus iseseisev konsonandimärk (st mitte allmärk).
3. ÜRO latinisatsioonis $\acute{n} \rightarrow \grave{n}$, $\grave{m} \rightarrow m$, $\grave{r} \rightarrow r$, keskpunkt jääb ära.

Hääldus

ch [tʃ] / [ts]^A, j [dʒ] / [dz]^A, ñ [ɲ], r/ṛ [r]^B

^A a, o ja u ees omasõnades

^B alveolaarset *r*-i märkis varem ṛ